

Sygn. akt VIII C 2514/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zuchora

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) (...) S. A. z siedzibą w (...)

przeciwko P. J.

o zapłatę 1.401,28 zł

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.401,28 zł (jeden tysiąc czterysta jeden złotych i dwadzieścia osiem groszy);
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 407 zł (czterysta siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. nakazuje przyznać i wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz r.pr. M. B. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt groszy) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu P. J. z urzędu.

Sygn. akt VIII C 2514/16

UZASADNIENIE

W dniu 30 maja 2016 roku powód (...) (...) S.A. z siedzibą w (...), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wytoczył przeciwko pozwanemu P. J. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zasądzenie kwoty 1.401,28 zł oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu podniósł, że wierzytelność dochodzona pozwem wynika z braku zapłaty przez pozwanego należności wynikającej z umowy ubezpieczenia nr (...) zawartej na okres od dnia 1 września 2014 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku. Powód nabył wierzytelność wobec pozwanego na podstawie umowy cesji z dnia 23 grudnia 2015 roku. Na wartość przedmiotu sporu w łącznej wysokości 1.401,28 zł składają się: nieopłacona składka za ubezpieczenie w wysokości 624 zł, której termin wymagalności upłynął 5 września 2014 roku oraz nieopłacona składka za ubezpieczenie w wysokości 624 zł, której termin wymagalności upłynął 28 lutego 2015 roku, a ponadto kwoty 93,29 zł oraz 59,99 zł tytułem odsetek ustawowych naliczonych za opóźnienie w zapłacie powyższych składek, za okres od dnia następującego po dacie ich wymagalności do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu. **(pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-5)**

W dniu 3 czerwca 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, który następnie utracił moc na skutek wniesienia przez pozwanego

sprzeciwu, a sprawa została przekazana do rozpoznania tutejszemu Sądowi. W sporze pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że nie miał nic wspólnego z powodem, a ubezpieczenie OC opłaca się obowiązkowo i podlega ono Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu, a nie jakiemuś podmiotowi prywatnemu. Wniósł ponadto o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 5v, sprzeciw k. 7-8v, postanowienie k. 10)**

Po przekazaniu sprawy z e.p.u., powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał powództwo w całości. W odpowiedzi na sprzeciw powód uzupełniająco wyjaśnił, że nabył wierzycelność przeciwko pozwanemu na podstawie umowy cesji od (...) S.A., a wynika ona z umowy ubezpieczenia komunikacyjnego nr (...) zawartej w dniu 1 września 2014 roku. **(pismo procesowe k. 13, k. 59-64, k. 69)**

W piśmie procesowym z dnia 16 sierpnia 2018 roku pełnomocnik pozwanego z urzędu przyznał, że pozwany zawarł umowę ubezpieczenia OC z (...) S.A. V. (...) w W.. Mimo braku przedłużenia przedmiotowej polisy ze strony pozwanego, Spółka naliczyła do zapłaty dwie dodatkowe składki, wyznaczając termin ich płatności odpowiednio na 5 września 2014 roku i 28 lutego 2015 roku. Dnia 23 grudnia 2015 roku Spółka zawarła umowę sprzedaży wskazanej wierzycelności z powodem. Pełnomocnik podniósł, że pozwany podtrzymuje, iż wypowiedział umowę w odpowiednim terminie, stąd wierzyciel nie miał prawa naliczać dwóch dodatkowych składek, a roszczenie jest bezpodstawne. Pozwany nie korzystał już w tamtym okresie z samochodu, który był przedmiotem polisy, dlatego przedłużenie umowy na dalszy okres byłoby nieuzasadnione. Pozwany liczył się także z tym, że nie będzie dysponował odpowiednimi środkami na opłacenie polisy w przyszłości, bowiem już wtedy był bezrobotny i nie posiadał prawa do zasiłku, co uzasadnia nagle wypowiedzenie umowy. **(pismo procesowe k. 110)**

Pełnomocnik pozwanego z urzędu wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, zaś na wypadek uwzględnienia powództwa wniósł o przyznanie tych kosztów ze Skarbu Państwa, oświadczając, że nie zostały one pokryte w całości ani w części. **(protokół rozprawy k. 113)**

Na rozprawie w dniu 28 listopada 2018 roku pełnomocnik powoda nie stawił się, został prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy. Pełnomocnik pozwanego z urzędu wniósł o oddalenie powództwa w całości, zajmując stanowisko jak dotychczas. Pozwany ponownie podniósł, że nie zawierał umowy z powodem, a nadto, że w okresie kiedy dokonywana była cesja wierzycelności miał kłopot z odbieraniem korespondencji, wskazując, że cesja nie została wykazana, a pozwany nie został o cesji zawiadomiony. **(protokół rozprawy k. 134-135).**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 września 2014 roku pozwany P. J., jako ubezpieczający (użytkownik), zawarł z (...) S.A. V. (...) w W. umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu marki H. (...) nr rej. (...), na okres od dnia 1 września 2014 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku, a jako ubezpieczona (właściciel pojazdu) została w umowie wskazana J. J.. Zawarcie umowy zostało potwierdzone wystawieniem polisy typ (...) nr (...).

W umowie strony ustaliły, że składka za ubezpieczenie będzie płatna półrocznie, w dwóch ratach, przy czym pierwsza rata składki w wysokości 624 zł miała zostać zapłacona przelewem do dnia 5 września 2014 roku, zaś druga rata w wysokości 624 zł – do dnia 28 lutego 2015 roku. **(kserokopia umowy – polisa typ (...) nr (...) k. 65-66, kalkulacja składki k. 67).**

Pozwany nie zapłacił żadnej z dwóch rat składki ubezpieczeniowej z powyższej umowy. **(okoliczność bezsporna)**

W dniu 23 grudnia 2015 roku pierwotny wierzyciel (...) Spółka Akcyjna V. (...) w W. zawarł z powodem umowę o przelew wierzycelności m.in. wobec dłużnika P. J. nr PESEL (...). W wyciągu z załącznika do umowy o przelew wierzycelności wskazano, że wysokość zobowiązania dłużnika wynikającego z umowy ubezpieczenia zawartej 1 września 2014 roku, na okres od dnia 1 września 2014 roku do 31 sierpnia 2015 roku, a dotyczącej samochodu marki

H. (...) nr rej. (...), wynosi dwa razy po 624 zł (łącznie 1.248 zł), przy czym terminy płatności rat składki przypadały odpowiednio 5 września 2014 roku i 28 lutego 2015 roku.

W dniu 23 grudnia 2015 roku pierwotny wierzyciel sporządził pismo skierowane do pozwanego z zawiadomieniem o cesji i wezwaniem do zapłaty. W piśmie tym wskazano niepełny adres zamieszkania dłużnika (ul. (...) w Ł., zaś prawidłowy to ul. (...) w Ł.), brak jest dowodu nadania pisma do pozwanego i dowodu jego doręczenia.

W dniu 25 stycznia 2016 roku powód sporządził pismo skierowane do pozwanego z wezwaniem do zapłaty w związku z przelewem wierzytelności. W piśmie tym wskazano niepełny adres zamieszkania dłużnika (ul. (...) w Ł., zaś prawidłowy to ul. (...) w Ł.), brak jest dowodu nadania pisma do pozwanego i dowodu jego doręczenia. **(wyciąg z umowy przelewu wierzytelności z dnia 23 grudnia 2015 roku z załącznikami k. 20-37, wyciąg z załącznika do umowy przelewu wierzytelności k. 23-25, k. 37 oraz k. 47-49, zawiadomienie o cesji k. 38, wezwanie do zapłaty k. 39-40)**

Odsetki ustawowe/ustawowe za opóźnienie od niezapłaconych przez pozwanego dwóch rat składki za ubezpieczenie (po 624 zł każda), naliczone za okres od dnia przypadającego po terminie płatności składki, tj. odpowiednio od dnia 6 września 2014 roku i 1 marca 2015 roku, do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu wynoszą odpowiednio 93,29 zł i 59,99 zł. **(kalkulator odsetkowy, bezsporne)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

W sprawie znajdują zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, w tym przepisy Księgi trzeciej dotyczące umowy ubezpieczenia oraz przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zwanej dalej ustawą.

Zgodnie z treścią przepisu art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Ubezpieczyciel zobowiązany jest potwierdzić zawarcie umowy dokumentem ubezpieczenia (art. 809 § 1 k.c.).

Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek. Ubezpieczony może nie być imiennie wskazany w umowie, chyba że jest to konieczne do określenia przedmiotu ubezpieczenia (art. 808 § 1 k.c.). Roszczenie o zapłatę składki przysługuje ubezpieczycielowi wyłącznie przeciwko ubezpieczającemu (art. 808 § 2 zd. 1 k.c.).

Stosownie zaś do treści art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1 i 2 ustawy, posiadacz pojazdu mechanicznego jest obowiązany zawrzeć umowę obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Umowę ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych zawiera się na okres 12 miesięcy, przy czym okres ten kończy się z upływem dnia poprzedzającego początkowy dzień okresu ubezpieczenia.

Z kolei zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy, w przypadku opłacania składki ubezpieczeniowej w ratach, niezapłacenie przez ubezpieczonego lub ubezpieczającego raty składki w terminie oznaczonym przez zakład ubezpieczeń nie powoduje ustania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń.

W niniejszej sprawie powód wykazał, że pozwanego łączyła z pierwotnym wierzycielem umowa ubezpieczenia, którą P. J. zawarł jako ubezpieczający w dniu 1 września 2014 roku, a w której jako ubezpieczona została wskazana J. J. (zgodnie z art. 808 § 1 i 2 k.c.), obowiązek zapłaty składki ciążył zatem na zawierającym umowę – ubezpieczającym – pozwanym P. J.. Umowa dotyczyła ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych

za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu marki H. (...) nr rej. (...) i została zawarta na okres od dnia 1 września 2014 roku do dnia 31 sierpnia 2015 roku, zgodnie z art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Zawarcie umowy zostało potwierdzone wystawieniem polisy typ (...) nr (...).

Pozwany nie kwestionował okoliczności faktycznej, że to jego podpis znajduje się pod umową ubezpieczenia, zatem nie kwestionował faktu jej zawarcia. Twierdził jedynie, że umowę wypowiedział w odpowiednim terminie, zatem wierzyciel nie miał prawa naliczenia dwóch dodatkowych składek. W tym miejscu należy podkreślić, że twierdzenia pozwanego nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, biorąc pod uwagę po pierwsze fakt, że roszczenie dochodzone pozwem obejmowało składki wynikające z umowy ubezpieczenia zawartej przez pozwanego osobiście w dniu 1 września 2014 roku, a nie z kolejnej umowy ubezpieczenia zawartej w trybie tzw. automatycznego wznowienia, na dalszy czas oznaczony 12 miesięcy, stosownie do art. 28 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Twierdzenie o wypowiedzeniu umowy w terminie nie przystawało zatem do okoliczności faktycznych zgłoszonych przez powoda w uzasadnieniu powództwa, a znajdujących potwierdzenie w dowodzie z dokumentu w postaci umowy ubezpieczenia z dnia 1 września 2014 roku, zawartej na okres 12 miesięcy. Po drugie, pozwany nawet nie precyzował dokładnie jaką umowę ubezpieczenia miał rzekomo wypowiedzieć, kiedy i na jakiej podstawie miało to nastąpić, zatem twierdzenie o wypowiedzeniu umowy nawet gdyby przystawało do ustalonych okoliczności faktycznych, i tak byłoby nieudowodnione. Po trzecie, tryb i warunki wypowiedzenia / rozwiązania umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych regulują przepisy art. 31 i 33 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zaś umowy takiej zawartej na okres 12 miesięcy nie można dowolnie wypowiedzieć / rozwiązać, lecz jedynie w okolicznościach wskazanych w tychże przepisach. Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne.

Pozwany nie przytoczył żadnych konkretnych i precyzyjnych twierdzeń faktycznych przeciwko żądaniu pozwu, a na poparcie ogólnikowego twierdzenia faktycznego zgłoszonego w sprzeciwie, pozwany nie przedstawił żadnych dowodów. Wykazanie okoliczności faktycznych, które mogłyby skutkować zwolnieniem pozwanego z obowiązku zapłaty, wymagało przedstawienia przez pozwanego stosownych dowodów osobowych lub rzeczowych, na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia, a tego pozwany nie uczynił. Ustalenia faktyczne zostały zatem oparte na dowodach z dokumentów złożonych przez powoda oraz na okolicznościach, które nie były sporne (te ostatnie bowiem dowodu nie wymagają). Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), iż rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Przedmiotowa sprawa podlegała rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym. Wszelkie okoliczności faktyczne, zarzuty i wnioski dowodowe stron powinny zostać przytoczone w pozwie lub w sprzeciwie od nakazu zapłaty bądź w odpowiedzi na pozew. Pozwanego pouczono także o konieczności udowodnienia twierdzeń i okoliczności, z których wywodzi skutki prawne korzystne dla siebie, poprzez zgłoszenie wniosków dowodowych, nadto korzystał z pomocy pełnomocnika z urzędu. Należy także podkreślić, że wszelkie twierdzenia faktyczne i wnioski dowodowe zgłoszone później niż w odpowiedzi na pozew czy w sprzeciwie od nakazu zapłaty, mogą być rozpoznawane tylko wtedy, gdy strona wykaże, że nie mogła ich powołać wcześniej lub gdy potrzeba ich powołania wynika później. Wydając wyrok, Sąd opiera się na materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy do dnia zamknięcia rozprawy, tym bardziej, wszelkie ewentualne zarzuty i wnioski dowodowe, zgłoszone po tym czasie, oraz po zamknięciu rozprawy, a zatem wraz z wniesieniem środka odwoławczego od orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, nie powinny być brane pod uwagę przez Sąd II instancji, jeżeli pozwany nie wykaże, że nie mógł zgłosić tych twierdzeń i wniosków dowodowych wcześniej lub, że potrzeba ich przytoczenia wynika później.

Pozwany nie twierdził także, że opłacił dwie zaległe składki z umowy ubezpieczenia, których powód dochodził w niniejszym procesie, zatem nie kwestionował okoliczności nieopłacenia składek. Kwestionował natomiast legitymację czynną powoda, jednakże w ocenie Sądu Rejonowego podnoszone w tym zakresie zarzuty były niezasadne.

Pozwany faktycznie nie zawierał umowy z powodem, lecz z (...) S.A. V. (...) w W., natomiast, jak wynika z treści art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (art. 509 § 2 k.c.).

Powód wykazał, że nabył wierzytelność przeciwko pozwanemu od pierwotnego wierzyciela, załączając do akt sprawy wyciąg z umowy cesji wraz ze stosownym załącznikiem szczegółowo opisującym zbywaną wierzytelność. Dowody te pozwały jednoznacznie stwierdzić, iż przejście wierzytelności miało miejsce, wynikało z nich bowiem kiedy i pomiędzy jakimi stronami doszło do zawarcia umowy przelewu wierzytelności, wobec kogo wierzytelność przysługiwała, jakie było źródło jej powstania oraz jaka była wysokość zadłużenia pozwanego w dacie nabycia wierzytelności przez powoda. Sama umowa cesji została zaś zawarta w formie pisemnej, co spełniało wymóg z art. 511 k.c. Do zawarcia umowy przelewu wierzytelności nie była wymagana ani wiedza dłużnika, ani jego zgoda.

Powód nie wykazał, że przed wytoczeniem powództwa zawiadomił pozwanego o cesji wierzytelności, jak nie ma to istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ pozwany nie podniósł zarzutu dokonania zapłaty do rąk poprzedniego wierzyciela (por. art. 512 k.c.). Przypomnienia wymaga w tym miejscu, że zawiadomienie dłużnika o zawarciu umowy cesji nie jest warunkiem skuteczności tejże umowy, a nie dochowanie powyższej powinności ma jedynie taki skutek, że spełnienie świadczenia do rąk poprzedniego wierzyciela ma skutek względem nabywcy, chyba że w chwili spełnienia świadczenia dłużnik wiedział o przelewie (art. 512 k.c.).

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.401,28 zł dochodzoną pozwem, obejmującą dwie nieopłacone raty składki ubezpieczeniowej oraz skapitalizowane na dzień poprzedzający wytoczenie powództwa odsetki ustawowe za opóźnienie w zapłacie składek.

O obowiązku zwrotu kosztów procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności stron za wynik sprawy, na podstawie art. 98 k.p.c. Strona powodowa wygrała proces w całości, a zatem należy się jej od pozwanego zwrot kosztów procesu w całości (art. 98 § 3 k.p.c.).

Na koszty procesu poniesione przez powoda w łącznej wysokości 407 zł złożyły się: opłata od pozwu 30 zł, koszty zastępstwa procesowego radcy prawnego w kwocie 360 zł (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz.U. 2015, poz. 1804) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 407 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Ponadto, Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz r.pr. M. B. kwotę 442,80 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, stosownie do § 2, § 3, § 4 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. 2015, poz. 1805).

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.